

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин і права

Кафедра права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету міжнародних відносин і права

Юрій МУДРИК

Підпис

«2» березня 2024 року

СІЛАБУС

Навчальна дисципліна Правничі дослідження та аналіз

Освітньо-професійна програма Право

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Пунда Олександр Олегович
Профайл викладача	https://msn.khmnu.edu.ua/user/profile.php?id=32033
E-mail викладача(ів)	oleksandrpunda@gmail.com
Контактний телефон	097-457-64-10
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnu.edu.ua/course/index.php?categoryid=357
Навчальний рік	2024-2025
Консультації	Очні: четвер з 17-30 до 18-00 ауд. 4-429 Онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни	Кількість годин						Форма семестрового контролю			
				Аудиторні заняття						Курсовий проєкт	Курсова робота	Залік	Іспит
				Кредити ЄКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Д	1	2	4	54	36		18	66			+		

Анотація дисципліни

Стрімке підвищення ролі науки в сучасному світі вимагає від майбутнього фахівця значного рівня теоретичних знань і практичних умінь у проведенні наукових досліджень та їх ефективної організації. Пошук адекватних наукових результатів стає можливим тільки завдяки використанню великих обсягів накопичених знань, які можуть бути задіяні в процесі проведення та впровадження наукових досліджень. Для майбутнього фахівця важливими стають уміння організувати науково-дослідну діяльність і ефективно використовувати вже відомі наукові напрацювання.

Дисципліна викладається для студентів денної форми навчання юридичної спеціальності. При викладанні використовуються лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації), усне опитування, тестування.

Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення курсу є забезпечення єдності, системності і комплексності наукових юридичних досліджень. Цей курс має сприяти розвитку раціонального творчого мислення, розв'язанню наукових проблем, що постають у процесі наукових юридичних досліджень, на високому методологічному рівні, що є запорукою отримання об'єктивних, повних і науково обґрунтованих результатів.

Основними завданнями, що постають перед студентами, які вивчають курс «Методологія та організація наукових правових досліджень», є забезпечення єдності, системності і комплексності юридичних досліджень, вивчення методологічних техніки і технології оформлення наукових праць різних жанрів, що допоможе студентам у оформленні власних наукових досліджень належним чином.

Очікувані результати навчання.

Здобувач, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: розуміти загальні закономірності наукового дослідження, фундаментальні проблеми пізнання досліджень річкових та морських систем - - знати методики дослідження, їх зміст і принципи розробки - розуміти логічну послідовність процесів наукового дослідження; - вміти організовувати процес наукового дослідження та оформляти його результати згідно з чинними правилами та нормами; - вміти застосовувати методи наукового дослідження річкових та морських систем та виконувати аналіз і оцінку одержаних результатів; - вміти оформляти наукову роботу, оприлюднювати її результати та запроваджувати їх у виробництво; - знати моделі наукознавства та класифікацій наук; - вміти визначати економічну ефективність наукових досліджень річкових та морських систем; - вміти формувати структуру наукової роботи та інформаційну базу для її проведення.

Тематичний план дисципліни і календар ого виконання

№ ти жн я	Тема лекції	Тема семінарського заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год	Література
1	2	3	4	5	6
1	Юридична наука як сфера сучасної правової дійсності	Юридична наука як сфера сучасної правової дійсності	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Юридична наука як сфера сучасної правової дійсності», підготовка до семінарського заняття за темою №1.	8	1, С.54-58; 2. С. 28-34; 3. 55-61; 13.
2	Організація наукової діяльності та особливості творчої праці правника. Національні правові школи та науково-дослідні установи	Організація наукової діяльності та особливості творчої праці правника. Національні правові школи та науково-дослідні установи	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Організація наукової діяльності та особливості творчої праці правника. Національні правові школи та науково-дослідні установи», підготовка до семінарського заняття за темою №2	8	1, С.54-58; 2. С. 28-34; 3. 55-61; 13.

3	Організація наукового правового дослідження	Організація наукового правового дослідження	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Організація наукового правового дослідження», підготовка до семінарського заняття за темою №3	8	1, С.54-58; 2. С. 28-34; 3. 55-61; 13.
4	Інформаційна база наукових досліджень	Інформаційна база наукових досліджень	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Інформаційна база наукових досліджень» підготовка до семінарського заняття за темою №4	8	1, С.54-58; 2. С. 28-34; 3. 55-61; 13.
5	Методологія та методи наукового правового дослідження. Використання генеративного ШІ у процесі наукової творчості	Методологія та методи наукового правового дослідження. Використання генеративного ШІ у процесі наукової творчості	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Методологія та методи наукового правового дослідження. Використання генеративного ШІ у процесі наукової творчості», підготовка до семінарського заняття за темою №5	8	4; 5; 6; 8; 9.
6	Академічна доброчесність та способи її забезпечення	Академічна доброчесність та способи її забезпечення	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Академічна доброчесність та способи її забезпечення», підготовка до семінарського заняття за темою №6. Підготовка до контрольної роботи.	8	7; 10, 88-94; 14, С. 4-7; 15, 52-63
7	Оформлення результатів наукового правового дослідження	Оформлення результатів наукового правового дослідження	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Оформлення результатів наукового правового дослідження», підготовка до семінарського заняття за темою №7	8	4; 5; 6; 8; 9; 11..
8	Публічний захист результатів наукового правового дослідження. Порядок присудження	Публічний захист результатів наукового правового дослідження. Порядок присудження наукових ступенів та вчених звань	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Публічний захист результатів наукового правового дослідження. Порядок присудження наукових ступенів та	10	1, С.54-58; 2. С. 28-34; 3. 55-61; 13.

	наукових ступенів та вчених звань		вчених звань», підготовка до семінарського заняття за темою №8		
			Всього за 2-й семестр	66	

Примітка: Лекції і семінарські заняття проводяться щотижня по дві години

Політика дисципліни

Освітній процес університету передбачає постійне відвідування студентами лекційних та семінарських занять. При підготовці до семінару студенту необхідно уважно ознайомитися з питаннями, які винесено на заняття. Після цього приступити до вивчення навчальної літератури, нормативного матеріалу. Підготовка до заняття повинно здійснюватись шляху пошуку відповідей на винесені на семінар питання. Вивчення навчальних питань доцільно супроводжувати необхідними помітками у конспектах. Завершальний етап підготовки до семінару полягає в складанні планів виступу з кожного питання семінару. Тобто підготовка до заняття: потребує опрацювання конспекту лекцій та повторення питання плану семінарського заняття; ознайомлення з рекомендованою основною і додатковою літературою; виконання завдання, опрацювання тестів, що винесених на самостійну підготовку; при наявності труднощів студент може сформулювати питання до викладача для отримання роз'яснення того чи іншого положення теми.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою відповідно до Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та семінарських занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. Оцінка, яка виставляється за семінарське заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів, знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення. При цьому використовуються методи поточного контролю: усне опитування; тестовий контроль теоретичного матеріалу з теми; презентація індивідуальних завдань.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу, який проводиться тестуванням з усього матеріалу дисципліни. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (залік), вважається невстигаючим. Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів у другому семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота	Семестровий контроль, залік
Семінарські заняття	Контрольна робота	Тестовий контроль		Підсумковий контрольний захід (0,2)
УО (мінімальна кількість оцінок усього опитування – 6)	КР (тема № 6)	Т К (тема №17)		
ВК: 0,4	0,1	0,1	0,2	

Примітка: ТК – тестовий контроль; УО- усне опитування, КР- контрольна робота; ВК – ваговий коефіцієнт.

Оцінювання тестових завдань

Тестове завдання для кожного студента складається з десяти тестів, кожен з яких оцінюється чотирма балами. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 20.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестове завдання	1 - 10	11-20	21-30	31-40
Оцінка	2	3	4	5

Якщо відповідь на тестове завдання має 2-3 правильних значення, а студент зумів вказати частину з них, то сума балів у цьому випадку буде пропорційна кількості правильних відповідей. Наприклад, у тесті є три правильних відповіді, а студент вказав лише дві з них, тоді він отримує за тестове завдання два бали з трьох. На тестування відводиться 15 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі граfi для відповідей повинні бути заповнені цифрами, що відповідають правильним, на погляд студента, відповідям. Через 15 хвилин студенти здають викладачу завдання з талонами відповідей. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він повинен перездати її у встановленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. У випадку, коли студент не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється мінімальна оцінка „задовільно”.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Вітчизняна оцінка, критерії
A	4,75–5,00	5 Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4 Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4 Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3 Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3 Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2 Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2 Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Специфіка наукової діяльності.
2. Співвідношення наукового та повсякденного пізнання.
3. Суб'єкт і об'єкт наукового пізнання.
4. Нормативно-правові акти з питань наукової діяльності.
5. Організація наукових досліджень в наукових та навчальних установах.
6. Соціально-правовий статус наукових працівників.
7. Інтелектуальна власність та її гарантії.
8. Міжнародне співробітництво в науково-дослідній сфері.
9. Сучасні пріоритетні напрями наукових досліджень в юридичній сфері.
10. Перелік спеціальностей, за якими проводяться наукові

дослідження в юридичній сфері.

11. Організація і послідовність проведення наукових досліджень.
12. Сутність наукової теорії.
13. Співвідношення теорії і філософії права.
14. Вибір наукової проблеми дослідження.
15. Висунення наукової гіпотези та її обґрунтування.
16. Об'єкт і предмет дослідження.
17. Актуальність дослідження, його мета і завдання.
18. Структура наукового дослідження.
19. Емпірична база наукового дослідження.
20. Теоретична база наукового дослідження.
21. Організація пошуку джерельної бази дослідження.
22. Організація роботи з науковими джерелами в бібліотеках та архівних фондах.
23. Складання картотеки наукових джерел.
24. Робота з друківаними джерелами.
25. Правила посилань і цитувань.
26. Аналіз стану наукового дослідження обраної тематики.
27. Визначення наукової та практичної значущості отриманих результатів дослідження.
28. Поняття наукової методології та методів наукового пізнання.
29. Співвідношення методології та наукової теорії.
30. Методологія юридичної науки та її роль у пізнанні державно-правових явищ.
31. Взаємозв'язок предмета і методу наукового дослідження.
32. Структура методології юридичних досліджень.
33. Основні філософські підходи до вивчення держави і права.
34. Методологічний принцип історизму.
35. Методологічний принцип всебічності.
36. Методологічний принцип комплексності.
37. Аналіз і синтез
38. Індукція і дедукція.
39. Загальнонаукові методи.
40. Частково-наукові методи.
41. Спеціально-наукові методи.
42. Спеціально-юридичні методи.
43. Методологія юридичної науки і методологія юридичної практики: їх співвідношення.
44. Необхідність методологічної підготовки спеціалістів юридичного профілю.
45. Поняття наукового твору.
46. Форми наукових праць з юридичних наук: тези доповідей, наукові статті, монографії, дисертації.
47. Загальні вимоги щодо написання наукового твору.
48. Етапи підготовки наукового твору.
49. Структура наукового твору.
50. Особливості написання наукових статей.
51. Дисертація як форма атестації наукових і науково-педагогічних кадрів.
52. Основні вимоги щодо структури дисертацій.
53. Основні вимоги щодо змісту дисертацій.
54. Основні вимоги щодо оформлення дисертацій.
55. Послідовність підготовки дисертацій.
56. Попередня експертиза дисертацій.
57. Автореферат дисертації.
58. Спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій.
59. Підготовка та прилюдний захист дисертацій.
60. Оформлення і подання дисертації до захисту.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні джерела:

1. Копча, В. (2020). Методологія дослідження правового явища: поняття, структура, інструментарій. *Часопис Київського університету права*. (1). С. 54-58. <https://doi.org/10.36695/2219-5521.1.2020.08>
2. Сибірна Р.І. Сучасні підходи до проведення наукових досліджень у юриспруденції. *Право.ua*. 2021. №3. С. 28-34. <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/4200>
3. Колич О. Соціологічно-правове дослідження: загальнотеоретична характеристика. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Юридичні науки*. 2021. Т. 8, № 2. С. 55-61.
4. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень: навч. посібник. К.: Алерта, 2014. 622 с. 4.
5. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
6. Палеха Ю. І., Леміш Н. О. Основи науково-дослідної роботи: навч. посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2013. 336 с.

Допоміжні джерела:

7. Академічна доброчесність. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. URL : <https://naqa.gov.ua/>
15. Академічна доброчесність. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. URL : <https://naqa.gov.ua/>
8. Етика правника: збірка тез доповідей і повідомлень учасників круглого столу (21 листопада 2019 р.) / за ред. Т. Б. Вільчик, Я. О. Ковальнової. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 307 с.
9. Асеев Г. Наукометрія, інформетрія, бібліометрія: визначення і розмежування. *Бібліотечний вісник*. 2016. № 2. С. 3-10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_2_3
10. Батечко Н., Дурдас А. Академічна доброчесність в контексті європейських практик: досвід Франції. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2019. Вип. 3. С. 88-94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NPO_2019_3_15
11. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Введ. з 01.07.2016. К.: УкрНДНЦ, 2016. 16 с.
12. Білан І. І., Гороховатська М. Я., Левіна Д. А., Чернишев Л. І. Пошук ефективних способів співробітництва науки і виробництва. *Вісник Національної академії наук України*. 2016. № 3. С. 81-88. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnanu_2016_3_14
13. Про науково-технічну інформацію: Закон України №3323-ХІІ від 25.06.93 [Електронний ресурс] Верховна Рада України. Законодавство України. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3322-12>.
14. Тицька Я. О. Академічна доброчесність як елемент системи забезпечення якості освіти. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія : Юриспруденція. 2018. Вип. 34. С. 4-7. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_jur_2018_34_3
15. Чуканова С. Дотримання норм академічної доброчесності у процесі управління дослідницькими даними: зарубіжна практика. *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. 2018. Вип. 2. С. 52-63. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ujlis_2018_2_6
16. Шевченко В. Психологічні особливості впливу ситуативної тривожності на ефективність публічного виступу. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського*. Серія : *Психологічні науки*. 2016. № 1. С. 229-235. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdups_2016_1_42